

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Затверджено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри

доц. В.С. Корнят

**Силабус з навчальної дисципліни «Проектна діяльність у соціальній та педагогічних сферах»,
що викладається в межах ОПП Соціальна педагогіка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 231 Соціальна робота**

Львів – 2022

Назва дисципліни	Проектна діяльність у соціальній та педагогічних сферах
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган Барановського,7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
Викладач (-і)	Лобода Вікторія Віталіївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи факультету педагогічної освіти (лекційні заняття) Перга Анастасія Анатоліївна, асистент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи факультету педагогічної освіти (практичні заняття)
Контактна інформація викладача	ел. пошта: viktoriya.loboda@lnu.edu.ua Anastasiia.Perha@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Вівторок 10.00-11.30 год. (Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи, вул. Туган-Барановського, 7) Також, консультації можуть бути в день проведення лекційних/практичних занять (за попередньою домовленістю). Передбачені онлайн-консультації в Zoom. Для погодження часу онлайн-консультацій слід надіслати запит на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/22885 https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=5020
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Проектна діяльність у соціальній та педагогічних сферах» є нормативною дисципліною зі спеціальності <u>231 Соціальна робота</u> для освітньої програми «Соціальна педагогіка», яка викладається у <u>8 семестрі</u> в обсязі <u>4 кредитів</u> (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам освітнього процесу необхідні знання, обов'язкові для того, щоб сформувати та поглибити професійні компетентності щодо проектної діяльності у соціальній та педагогічній сферах.
Мета та цілі дисципліни	Мета навчальної дисципліни полягає у сутнісному доповненні змісту професійної підготовки здобувачів, збагатити їх навичками ефективної проектної діяльності у соціальній та педагогічній сферах, що сформує професійні компетентності фахівців, а саме, дозволить студентам – майбутнім соціальним педагогам: знайти ефективне рішення соціальної та/або педагогічної проблеми, дізнатись, що таке якісний проект та як його підготувати, а також спробувати свої сили у розробці проектної пропозиції для залучення ресурсів і мобілізації заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

**Література для вивчення
дисципліни**

Основна література:

1. Безпалько О.В. Соціальне проектування: навч. посіб. / О. В. Безпалько // Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т психології та соц. педагогіки, . - К., 2010. - 127 с.
2. Грантрайтинг : метод. рек. для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / за заг. ред. О.В. Кулініча. — 2-ге вид., доп. і перероб. — Харків : Золоті сторінки, 2015. — 80 с.
3. Лобода В.В. Управління знаннями: електронне навчання управління проектами в спільноті практик: сталий розвиток : навч. посібник // За заг. ред. І.Катерняка, Т.Маматової. – Київ : Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO, 2021. – 193 с.
4. Лобода В. В. Соціальні проекти сталого розвитку / Лобода В. В. // *Матеріали звіт. наук. конференції ф-ту педагогічної освіти.* – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – Вип. 6. – С. 95-99.
5. Лобода В. В. Спільнота практиків: інновації в місцевому самоврядуванні (на прикладі організації дистанційного навчання посадових осіб місцевого самоврядування у рамках Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування) : навч. посібник / за заг. ред. О. Рафальського, С. Малікова. – К. : Державний фонд сприяння місцевому самоврядуванню в Україні; Швейцарськоукраїнський проект “Підтримка децентралізації в Україні” DESPRO, 2012. – 160 с.
6. Семез А.А. Соціально-педагогічне проектування: Навч.-метод. посібник для студ. вищих пед. навч. закладів спец-ті 6.010106 Соц.педагогіка. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012.-132 с.
7. Романюк Я. Спецкурс «Соціальне проектування» у системі формування проектувальних умінь майбутнього соціального педагога/працівника / Я. Романюк // Український науковий журнал Освіта регіону. – 2011. – №3.
8. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України : практичний посібник / Чемерис А. ; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К. : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 80 с.
9. Фандрейзинг. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / О.Кобзарев / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 84 с.

Додаткова література:

10. Найкращі соціальні проекти України
11. Національна доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна»
12. Приклади соціальних проектів (І Всеукраїнський дистанційний конкурс студентських і учнівських наукових робіт із соціальної педагогіки (2013)
13. Рач В.А. Управління проектами: практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку :навч.посіб. / В.А.Рач, О.В.Росошанська, О.М.Медведева; за ред. В.А.Рача. - К. : К.І.С, 2010. – 276 с.
14. Цілі Розвитку Тисячоліття – Україна: 2000–2015 : Національна доповідь, 2015
15. Цілі сталого розвитку 2030.

	<p>16. A guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK guide) and the Standard for project management (2021)</p> <p>17. A Guide to the Project Management Body of Knowledge. (PMBOK® Guide) 2017.</p> <p>Інтернет-джерела:</p> <p>18. Посібник з підготовки проєктів. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні. URL: https://e-learning.lnu.edu.ua/pluginfile.php/385563/mod_resource/content/1/Posibnyk_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2.pdf</p> <p>19. Посібник з підготовки проєктів: додатки. URL: https://e-learning.lnu.edu.ua/pluginfile.php/385564/mod_resource/content/1/Posibnyk_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2_%D0%B4%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%B8.pdf</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p><u>Денна форма навчання:</u> 60 годин аудиторних занять. З них 20 годин - лекцій, 40 годин - практичних занять та 60 годин - самостійної роботи.</p> <p><u>Заочна форма навчання:</u> 24 години аудиторних занять. З них 10 годин - лекцій, 14 годин - практичних занять та 96 годин - самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Інтегральна компетентність: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людині громадянина в Україні. ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>

Фахові компетентності:

ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

ФК13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

ФК17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ФК18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

ФК21. Здатність здійснювати соціально-педагогічну діяльність у закладах освіти різного типу на засадах партнерської взаємодії, створювати умови для гармонійного розвитку особистості, її здібностей, організації її дозвілля.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

ПРН5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань

ПРН12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ПРН22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

Ключові слова	Проект, соціальний / педагогічний проект, життєвий цикл проекту, концепція проекту, Smart, SWOT-аналіз, інновації, альтернатива, бенефіціари, віхи проекту, ефекти та наслідки проекту, команда управління проектом, дерево Ганта, стейкхолдери, фандрайзинг, моніторинг ходу реалізації.
Формат курсу	Очний / заочний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Теорія соціальної роботи», «Технології соціальної роботи в Україні і світі», «Психолого-педагогічні засади міжособистісного спілкування та основи конфліктології», «Соціальні технології розвитку громади», «Соціально-педагогічна діяльність у закладах освіти».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, рольові ігри), виконання індивідуальних завдань, виконання командного проекту.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери, персональний комп'ютер.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> •практичні/самостійні тощо: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 50; •іспит: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50, а саме: <ul style="list-style-type: none"> - за виконання індивідуальних завдань (3x3 = макс. 9 балів), - за виконання командного завдання / підготовку концепції проекту (макс. 32 бали) - за пітч-презентацію соціального/педагогічного проекту (макс. 9 балів), - за іспит / підсумкове тестування (макс. 50 балів). •Підсумкова максимальна кількість балів 100. <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів індивідуальних письмових робіт (аналіз кейсів) та командне завдання, які завантажать в е-курсі на платформі Moodle.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p>

	<p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання індивідуальних завдань (3x3=макс. 9 балів), за виконання командного завдання - підготовку концепції соціального / педагогічного проекту (макс. 32 бали) та його пітч-презентацію (макс. 9 балів), за іспит / підсумкове тестування (макс. 50 балів).</p> <p>При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу студентам буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК
Схема курсу

Тижень день	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1.	<p>Тема 1. Управління проектами у соціальній та педагогічній сферах. Що таке проєкт? Чи є те, що я хочу робити, проєктом? У чому полягає різниця між стратегічною, операційною і проєктною діяльністю, між функціональним управлінням і управлінням проєктами? Яким чином пов'язані проєкти і стратегія розвитку / місія організації? Чим проєкти в соціальній сфері відрізняються від бізнес-проєктів? Що таке життєвий цикл проєкту?</p>	Лекційне та практичне заняття (групова дискусія, кейси)	<p>Основна література: 2, 3, 4, 5, 6, 9. Допоміжна література: 11, 12, 13, 14, 15, 16. Інтернет ресурси.</p>	<p>Лекційне заняття - 2 год., практичні заняття - 4 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Актуалізувати знання, розуміння та вміння щодо особливостей проєктної діяльності. Обґрунтувати форми конструювання майбутнього, ціннісно-нормативну систему проєктування.</p>	1 тиждень
2.	<p>Тема 2. Сутність проєктів у соціальній та педагогічній сферах. Як ідентифікувати проблему, визначити її актуальність та розглянути альтернативні варіанти її розв'язання? Як сформулювати мету проєкту та його назву? Хто є основними заінтересованими сторонами проєкту, і як їх ідентифікувати?</p>	Лекційне та практичне заняття (групова дискусія, кейси, рольові ігри)	<p>Основна література: 1, 2, 4, 6. Допоміжна література: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16. Інтернет ресурси.</p>	<p>Лекційне заняття - 2 год., практичні заняття - 6 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Знання та розуміння різних особливостей фандрайзингу. Особливості Soft Skills у проєктній діяльності. Актуалізувати компетентнісний підхід у проєктній діяльності та у роботі з донорами і міжнародними організаціями.</p>	2 тиждень

3.	<p>Тема 3. Цільові групи та ідея проєкту. З чого розпочати підготовку концепції проєкту? Як виокремити цільові групи та бенефіціарів серед ключових заінтересованих в проєкті сторін та вивчити їх потреби й вимоги? Як визначити характер участі, групу важливості та впливу заінтересованих сторін?</p>	Лекційне та практичне заняття (мозковий штурм, групова дискусія, кейси, рольові ігри)	Основна література: 2, 4, 6, 8, 9. Допоміжна література: 10, 13, 14, 15. Інтернет ресурси.	Лекційне заняття - 2 год., практичні заняття - 4 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Оволодіння особливостями роботи команди у проєктній діяльності. Особливості лідерства в команді. Оволодіти знаннями щодо оформлення апікаційної форми (проєктної заявки).	3 тиждень
4.	<p>Тема 4. Результати та продукт соціального педагогічного проєкту. Що таке інноваційність проєкту? Що таке продукт і результати проєкту? Як визначити індикатори результатів проєкту? Хто встановлює вимоги до проєкту? Що таке «Трикутник управління проєктом»: зміст – час / графік виконання – вартість / ресурси?</p>	Лекційне та практичне заняття (мозковий штурм, групова дискусія, кейси, рольові ігри)	Основна література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9. Допоміжна література: 11, 13, 14, 15. Інтернет ресурси.	Лекційне заняття – 2 год., практичне заняття - 4 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Оволодіння навичками застосовування алгоритму Mini-MBA в управлінні проєктами.	4 тиждень
5.	<p>Тема 5. Типологія проєктів у соціальній та педагогічній сферах. Типи проєктів за характером проєктованих змін: інноваційні та підтримуючі проєкти. Типи проєктів за їх значущістю: глобальні, національні, великомасштабні та локальні. Типи проєктів за напрямками діяльності: освітні, науково-технічні та культурні. Типи проєктів за особливостями фінансування: інвестиційні, спонсорські, кредитні, бюджетні та благодійні. Типи проєктів за масштабом: мікропроєкти, малі проєкти та макропроєкти. Типи проєктів за термінами реалізації: коротко-, середньо- та довгострокові. Типи проєктів за їх взаємовпливом: альтернативні, незалежні, взаємозалежні, обумовлені, синергетичні тощо.</p>	Лекційне та практичне заняття (мозковий штурм, групова дискусія, кейси, рольові ігри).	Основна література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9. Допоміжна література: 11, 12, 13, 16. Інтернет ресурси.	Лекційне заняття - 2 год., практичні заняття - 4 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Сформувати уміння та здатність визначити структуру та зміст апікаційної форми проєкту, здійснити SMART-аналіз, GAP-аналіз та SWOT-аналіз проєкту.	5 тиждень

6.	<p>Тема 6. Основи проєктного аналізу та планування проєкту. Що таке проєктний аналіз та коли потрібно його застосовувати для проєктів у соціальній сфері? Що таке планування проєкту? Як визначити основні види діяльності за проєктом (пакети робіт)? Яким чином вони співвідносяться із цілями проєкту та складовими продукту проєкту? У чому полягає різниця між вихідними результатами проєкту, результатами та наслідками діяльності за проєктом? Як встановити та описати зв'язки між видами діяльності/роботами за проєктом та їх групами? Як визначити орієнтовну тривалість проєкту і основні періоди (етапи) реалізації проєкту у часі? Що таке проєктні віхи?</p>	Лекційне та практичне заняття (мозковий штурм, групова дискусія, кейси, рольові ігри).	Основна література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9. Допоміжна література: 11, 12, 13, 17. Інтернет ресурси.	Лекційне заняття – 2 год., практичні заняття - 4 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Сформувати професійні компетентності у роботі з партнерами запропонованого проєкту, складання графіку заходів, у встановленні віх та здійсненні ієрархії структури робіт, уміння аналізувати діаграму Ганта, формувати загальний бюджет проєкту та критично оцінити перспективи життєздатності проєкту, забезпечивши сталість його результатів.	6 тиждень
7.	<p>Тема 7: Учасники соціального/педагогічного проєкту та середовище проєкту. Хто є учасником соціального / педагогічного проєкту? Які зовнішні чинники (політико-правові, економічні, соціокультурні, технологічні) та внутрішні чинники впливають на процес соціального та педагогічного проєктування?</p>	Лекційне та практичне заняття (групова дискусія, аналіз кейсів, рольові ігри).	Основна література: 2, 5, 8. Допоміжна література: 10, 14, 15. Інтернет-ресурси.	Лекційне заняття – 2 год., практичні заняття - 4 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Визначити учасників соціально-педагогічного проєкту. Оцінити зовнішні та внутрішні чинники, їх вплив на процес проєктування.	7 тиждень
8.	<p>Тема 8: Планування ресурсів проєкту. Які види ресурсів необхідні для реалізації проєкту? Як визначити орієнтовну вартість проєкту? Які основні вимоги до формування бюджету проєкту? Якими можуть бути джерела фінансування проєкту? У який спосіб можна отримати фінансову підтримку для реалізації соціального проєкту? На що треба звернути увагу під час пошуку грантодавців/ спонсорів і підготовки проєктної пропозиції?</p>	Лекційне та практичне заняття (групова дискусія, аналіз кейсів, рольові ігри).	Основна література: 2, 3, 4, 8, 9. Допоміжна література: 10, 14, 17. Інтернет-ресурси.	Лекційне заняття – 2 год., практичні заняття - 4 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Проаналізувати ресурси для реалізації проєкту. Розробити проєкт кошторису. Визначити можливі джерела фінансування.	8 тиждень

9.	<p>Тема 9: Визначення ризиків та забезпечення сталості проекту. Як визначити ризики проекту? Як забезпечити сталість результатів проекту? Як завершити підготовку концепції?</p>	Лекційне та практичне заняття (групова дискусія, аналіз кейсів, рольові ігри).	Основна література: 1, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15. Інтернет-ресурси.	Лекційне заняття – 2 год., практичні заняття - 4 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Оцінити ризики проекту. До кожного ризику запропонувати шляхи “risk mitigation”.	9 тиждень
10.	<p>Тема 10: Презентація концепції проекту та залучення основних заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Кому і як презентувати проєкт? Пітч-презентація. Яким чином здійснювати просування ідеї проекту? Як залучити заінтересовані сторони і налагодити взаємодію з ними? Хто такі проєктний менеджер та керівник команди управління проєктом, і які складові компетентності вони мають розвинути? Що таке проєктний офіс?</p>	Лекційне та практичне заняття (групова дискусія, пітч-презентація, взаємо-оцінювання).	Основна література: 1, 2, 3, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 17. Інтернет-ресурси.	Лекційне заняття – 2 год., практичні заняття - 4 год. Самостійна робота - 6 год. Завдання: Підготуватись командою до пітч-презентації концепції проекту. Надати зворотний зв'язок на презентації своїх колег з інших команд.	10 тиждень
	РАЗОМ:	Лекційних занять – 20 год., практичних занять - 40 год. Самостійна робота - 60 год.			